

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs VI. Pone me, vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super
brachium tuum: qua fortis est vt mors dilecto: dura sicut inferus
aemulatio, lampades eius lampades ignis atque flammaram.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

Iacobi. 1. Hoc ergo peccatum postquam consummatum fuit, mortem generauit, & huius mortis pœna, quasi de hac tuorum priorum Parentum radice progressa, in totius humani generis posteritatem est diffusa.

Igitur in primis parentibus tuis te suscitauit, & ad virtutum studia prouocauit, sed tui in ipsis parentibus tuis magis ad vitia declinasti, & morti obnoxia fieri non timuisti.

Verum cum tali modo perditus esses, quis te salutem restituit? quis te talem qualis modo videris fecit? nonne ego pro te mortem suscepi, & te ab illa morte redemi? nonne iterum te sub arbore malo, hoc est sub crucis ligno suscitauit, & ad tantam vitæ honestatem & pulchritudinem erexi?

Arbor mali lignum crucis est.

Sed ut hanc vitæ honestatem & pulchritudinem inuiolatam custodias, necesse habes ut in mea charitate forti animo persistas.

VERSUS VI.

Pone me, ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: quia fortis est ut mors dilectio: dura sicut inferus æmulatio, lampades eius lampades ignis atq; flammaram.

Duo hic signacula proponit dilectus dilectæ, vnum videlicet super eos ponendum, alterum su-

per brachium: quid enim sunt hæc duo signacula cordis scilicet & brachij nisi custodia cordis & custodia operis? de signaculo enim, hoc est, custodia cordis scriptum est, *omni custodia custodi cor tuum quoniam ex ipso vita procedit*: de signaculo verò, hoc est custodia operis scriptum est, *in omnibus operibus memorare nouissima tua, & in æternum non peccabis*.

Et benè hæc duo homini in omni vita sua necessaria sunt, primaq; custodia si neglecta fuerit altera petit: nam sicut bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum, ita malus homo de malo thesauro cordis sui profert malum. Quicquid enim foras in opus procedit, in corde prius conceptum est, atq; ideo si cordis custodia negligitur, ne ratione regatur, quicquid foris in opere ostenditur, irrationabile iudicatur. Si cor ratione componitur, honestum est quod inde in opus profertur, quia secundum statum & qualitatem mentis, omnis actio vel bona vel mala intelligitur agentis.

Quid est ergo quod dicit sponsus sponsæ, pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum? quæ custodia potest esse tuta & secuta sine Deo? nisi enim Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilant qui custodiunt eam: ideoque Psalmista precatur, *custodi me Domine ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me*. Quia verò sicut nihil boni operis absque eo inchoari,

Signaculū cordis & brachij, est custodia cordis & operis.

Prou. 4.

Eccles. 7.

Luc. 6.

Pf. 126.

Pf. 16.

Ps. 126.

choari, sic nec perfici potest, dicit idem psalmista, nisi Dominus aedificauerit domum, in vanum laborant qui aedificant eam: Idcirco etiam necesse est, vt signaculum Dei super brachium ponatur, ne boni operis aedificatio destruat.

Rectè ergo sponsæ dicitur, pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum, quia non potest recta cogitare vel facere, nisi diuina gratia aspirante & gubernante; neque hæc ad finem perseuerando producere, nisi eadem gratia se custodiente. Quando enim clausa, & quasi signata sunt opera sanctitatis, ne aliqua prauitate corrumpantur, tunc reuera, signaculum Dei super cor & brachium animæ cuiusque positum, non inconuenienter accipitur.

Signaculum Dei sanctitatis impressio est.

Siue dicamus signaculum Dei sanctitatis impressionem, quæ super cor & brachium cuiusque animæ, sanctè & iustè cupientis viuere ponenda est. Quando enim vita & conuersatio siue doctrina Domini Iesu Christi imitanda, siue obseruanda sanctæ animæ proponitur, rectè signaculum eius super cor & brachium eius figitur, vt

1. Cor. 15.

sicut portauit imaginem terreni, portet & imaginem cælestis. Nonne cum Dominus diceret discipulis suis, discite à me, quia

Matth. 11.

mitis sum & humilis corde, quasi dicere videtur, ponite me vt signaculum super cor vestrum? Ibi

enim quasi figuram mansuetudinis & humilitatis, cordibus eorum impressam relinquere voluit: at verò cum diceret, exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis, nonne visus est dicere, ponite me vt signaculum super brachium vestrum? Ibi enim eis relinquere voluit figuram quandam & imaginem bonæ operationis & officiosæ charitatis, quam & ipsi postea suis auditoribus docendo & operando imprimerent. Vnde & Apostolus ad Philipenses scribens, & signaculum siue sigillum sanctitatis ex sua mente eorum mentibus imprimere volens, fratres, inquit, quæcunque sunt vera, quæcunque pudica, quæcunque iusta, quæcunque sancta, quæcunque amabilia, quæcunque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplina, hæc cogitate, quæ & didicistis, & accepistis, & audistis, & vidistis in me, hæc agite, & Deus pacis erit vobiscum.

Ioh. 3.

Philip. 4.

Dicit ergo sponsus, id est Christus, sponsæ suæ, hoc est fidei animæ, pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum; ac si ei alijs verbis dicat, quicquid in mea doctrina, quicquid in meis operibus legis, in mente tua repone, & actibus comple, vt ex eis formam & imaginem sanctitatis accipias, per quam omnem veteris hominis figuram, quam sub

arbore

arbore malo peccando assumpsit, deponas. Et quare? quia fortis est ut mors dilectio.

Benè & congruè cum præmississet dilectus dicens, pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, continuò subdit, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut inferus æmulatio, quia cū ipse Deus sit *charitas*, sicut Iohannes dicit, *Deum super cor ponere*, est eius *charitatem* habere, *super brachium verò ponere*, est per eandem *charitatem* bonam operari, quia sicut scriptum est *fides per dilectionem operatur*. *Charitas autem radix est omnium virtutum*, quia sicut de vna radice multi rami prodeunt, ita de vna *charitate* multe *virtutes* generantur. Si ergo *charitas* multas *virtutes* generat, & nemo *virtutes* in se nutrit nisi qui Deum diligit, profectò *charitatem* habere, Deum est habere, atque idcirco *ipsius super cor & brachium positio*, bona & honesta est per dilectionem operatio.

Quid est autem quod Deum incarnari & mori fecit, nisi *charitas*? sic enim Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam: itaque, ut signaculum super cor & brachium suum, vnaquæq; fidelis anima Deum ponit, quando ad imitationem ipsius, sicut ipse pro ea animam posuit, ita ipsa pro eo laborare, & si causa poposcerit, mortem quoque subire non dubitet. Vnde bene ipsa dilectio fortis, ut mors dicitur, quia mentem quæ verè

Deum diligit, tanta vi accendit, ut pro eo mori non dubitet, quem aliquo amore rei sæcularis ostendere timet. Ipsa .n. *charitas* quæ perfectè possederit, ab amore rerum sæcularium funditus occidit: fortis ergò est ut mors dilectio, quia sicut mors vitam temporalem perimit ita dilectio Dei in mente iusti amorem huius mundi interficit, & quem intus perfectè *charitas* imbuerit, ad exteriora omnia carnaliter appetenda velut insensibilem reddit.

Dura quoque sicut inferus æmulatio est, quia imitatio operum Christi tam valida est à peccatis hominem absolueret & iustificaret, sicut inferus est validus peccatores cruciare: quæ tamen æmulatio ex ardore *charitatis* procedit, quæ tantam vim doloris ex desiderio supernæ importat, sicut inferus ex recordatione malorum suorum peccatoribus quos cruciat.

Vnde subditur, quia lampades eius lampades ignis atq; flammarum, ut in electorum cordibus ipsa *charitas*, non simpliciter calor, sed ignis & flamma esse intelligatur.

VERSUS VII.

Aque multe non poterunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam: si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.

Quia tanta vis eius est, in mente cuiusque Sancti, ut sicut immensum

I. Ioh. 4. Deum super cor ponere, est charitatem habere, super brachium ponere est per charitatem bonam operari.

Gal. 5. Greg.

Ioh. 3.

Dilectio quare dicitur fortis ut mors

Charitatis præconiū.

Æmulatio cuius dura sicut inferus dicitur

Charitas non simpliciter calor sed ignis & flamma est.